

MAX / Nurmiainen Sonja

20.10.2025

[Kirjoita jakelu]
Julkinen

Sähkömarkkinatoimikunta 3/2025

Aika 24.9.2025 klo 9.00–12.00

Paikka Tampere, Tammelan jalkapallostadion ja Teams

Osallistujat

Jukka Joronen	Tampereen Energia Oy, puheenjohtaja
Maarit Herranen	Äänekosken Energia Oy
Oskari Jaakkola	Cactos Oy
Mikko Kettunen	Avant Tecno Oy
Esko Kytömäki	Volue Energy Market Services AS Filial Finland
Mika Lehtimäki	Boliden Kokkola Oy
Tommi Riski	Exilion Management Oy
Jarmo Saari	Sympower Oy
Suvi Salomaa	Kemijoki Oy
Mikko Salminen	Alpiq Finland Oy
Teija Pelkonen	UPM Energy Oy
Antti Keskinen	Fingrid Oyj
Sonja Nurmiainen, siht.	Fingrid Oyj
Marja Eronen	Fingrid Oyj
Maria Joki-Pesola	Fingrid Oyj
Vilma Virasjoki	Fingrid Oyj

Muistio**1 Kokouksen avaus, asialistan hyväksyminen**

Puheenjohtaja Jukka Joronen avasi kokouksen klo 9:06 ja asialista hyväksyttiin. Käytiin läpi myös käytännön järjestelyjä iltapäivälle sovitusta vierailusta Lielahden voimalaitokselle.

2 15 minuutin mFRR energiamarkkina ja vaikutukset tasevastaaville

Maria Joki-Pesola esitteli toimikunnalle tilannekatsausta 15 minuutin mFRR energiamarkkinaan siirtymisen jälkeen.

Maaliskuun alussa tasepoikkeaman hinnoittelu siirtyi 15 minuuttiin. Pienemmälle huomiolle on julkisuudessa jäänyt se, mitä isommassa kuvassa on tapahtunut: koko pohjoismainen tasehallinta on muuttunut, ja nykyisin jokainen hinta-alue vastaa oman alueensa tasapainottamisesta. Suomen hinta-alue on ollut kroonisesti ylijäämäinen, mitä on aikaisemmin korjattu netottamalla tasepoikkeamaa ja siirtämällä ylijäämää Ruotsin tarjousalueille. Tästä syystä Suomessa täytyy käytännössä jokaisella vartilla säätää järjestelmää tasapainoon. Muissa Pohjoismaissa, joitain Norjan hinta-alueita lukuun ottamatta, säätötarve ja tasepoikkeaman hintavolatiliteetti ovat myös kasvaneet.

Lyhyt aikaresoluutio on vaatinut myös järjestelmien automatisointia niin Fingridillä kuin toimialalla. Säättötarve perustuu AOF:lta saatavaan säätötarvetietoon perustuvaan ennusteeseen. Tuloksen saamisen jälkeen tasehallinnan operaattoreilla on lyhyt aika tarkastella tilannetta uudelleen ja tehdä tarvittaessa korjauksia.

Alassäädön määrä on kasvanut merkittävästi, kroonista ylijäämää Suomen hinta-alueella ei olla saatu vielä häviämään. Uuden tasepoikkeamamallin käyttöönoton jälkeen hintavolatiliteetti on kasvanut ja hintapiikkejä nähdään ajoittain. Suurimmat hintapiikit tasepoikkeaman hinnassa aiheutuvat Fingridin mukaan mFRR hinnoista. Toimikunnassa pohdittiin, että asia johtunee osin vähäisestä likviditeetistä Suomen päivän sisäisillä markkinoilla: mikäli toimijalla olisi tarvetta korjata positiotaan päivänsisäisillä markkinoilla, se ei useinkaan onnistu kokonaan, vaan jää tasepoikkeamaksi.

Toimikunnassa keskusteltiin lisää päivänsisäisen markkinan likviditeetistä ja sen heikkenemisestä Flow-based-laskentaan siirtymisen jälkeen. Kommentoitiin, että FI-SE3 yhteyden kautta päivänsisäisen markkinan likviditeetti olisi vähentynyt 80 %. Flow-basediin liittyvät kokemukset ovat nyt selkeästi pinnalla ja niitä ehdotettiin aiheeksi joulukuun kokoukseen. Todettiin, että aktiivinen johdannaismarkkina korjaisi likviditeettivajaita markkinoita.

Markkinoiden kompleksisuus herätti keskustelua ja pohdintaa siitä, että tasepoikkeaman hinta ei heijastu samalla tavalla kaikille sähkömarkkinoille. Päivänsisäisen markkinan heikkoa likviditeettiä perusteltiin sillä, että sähkövarastot ja kulutuksen kuorma osallistuvat tällä hetkellä mieluummin reservimarkkinoille.

Keskusteltiin markkinoiden kaupankäyntijärjestyksestä ja niin kutsutusta co-optimisoinista, jota erityisesti viranomaispuolella on tahto edistää. Co-optimisoinissa kapasiteetit ja energiamarkkinoiden aktivoinnit päätettäisiin vasta vuorokausimarkkinan

MAX / Nurmiainen Sonja

20.10.2025

[Kirjoita jakelu]
Julkinen

tarjouskierroksella. Tämän toteutus on vielä tutkimus- ja kehitysvaiheessa ja mahdollinen toteuttaminen käyttöönottovalmiiksi on hyvin epävarmaa. Fingridillä on suunnitelmissa pitää aiheesta webinaari ja keskustella asiakkaiden kanssa.

Suomessa otettiin mFRR-markkinan hinnoittelussa muutos käyttöön 3.9.2025. Muutoksen myötä tarkennettiin, että hinta markkinalla määräytyy viimeisen hyväksytyn tarjouksen perusteella, ei pelkästään AOF:n antamien tulosten perusteella, mikäli niiden jälkeen tasehallinnan operaattorit ovat tehneet muutoksia. Noin 10 %:lla varteista on jouduttu tekemään muutoksia AOF:n tulosten jälkeen. Tulevaisuudessa MARI liitynnän myötä AOF:n tulosten jälkeinen aika tulee lyhenemään ja operaattorit eivät ehdi tekemään enää muutoksia.

Esityksensä lopuksi Joki-Pesola kertoi nostoja asiakaskeskusteluista. Niissä näkyi huoli tasepoikkeaman hintakehityksestä ja päivänsisäisen markkinan merkityksen kasvusta tasapainottamisen markkinana. Lisäksi sähkömarkkinoille on tullut paljon uudenlaisia toimijoita, joille muun muassa tasepalvelu ja taseselvitys eivät ole selkeitä asioita. Tämä vaatii Fingridiltä läpinäkyvyyttä ja viestintää. Markkinatoimijoille jotkin tilanteet näyttävät epäloogisina ja Fingridin tulisi osata selittää mitä tällaisissa tilanteissa on tapahtunut. Ihmetystä oli herättänyt myös eri Pohjoismaiden toisistaan eroavat käytännöt. Näihin ovat johtaneet käytännössä regulaattorien tulkintaerot.

Toimikuntalaisilta pyydettiin kommentteja siitä, miten 15 minuutin energiamarkkinan käyttöönotto on vaikuttanut heihin ja millaisia huomioita on tehty. Toimikunnasta kommentoitiin, että Fingrid on tunnistanut monia samoja huolia, mitä toimijoillakin on. Epäloogisista markkinatilanteista mainittiin muiden Pohjoismaiden markkinoilta Suomen hintoihin uineet jakamattomien blokkitarjousten hinnat. Tyytymättömyyttä on myös herättänyt se, jos on osallistunut mFRR erikoissäätöön tavallisen mFRR markkinan sijaan ja saanut sieltä alemmaa hintaa.

Pohdittiin tasepoikkeaman ajureita, joiksi nähtiin vaihtelevan uusiutuvan tuotannon lisäksi sähköistyminen ja kulutuksen kuormat, jotka ovat on/off-tyyppiä ja usein suuria. Tällä hetkellä kulutuksen reaaliaikaisen seurannan ja ennusteiden ei nähty olevan riittävällä tasolla. Tarvitaan myös automaatiota niin kulutukseen kuin tuotantoon. Lisäksi 15 minuutin aikaikkuna säädössä on lyhyt joidenkin teknologioiden näkökulmasta. Kaipuuta hitaamman säädön markkinoille tuotiin ilmi.

Toimikunnasta kommentoitiin myös Vaksissa olevien tarjousten validoinnin vaikeutta. Tarjoukset ovat aiempaa monimutkaisempia ja niitä voi muuttaa 15 minuutin välein, jolloin omaa järjestelmää ja Fingridin Vaksia on mahdotonta vertailla keskenään vain visuaalisesti. Huomautettiin, että edestakaisin säätäminen ei tee hyvää laitteille ja toivottiin helpotusta markkinoille osallistumiseen muun muassa tarjousattribuuttien ja blokkitarjousten käyttöönoton avulla.

Tasepoikkeaman hinnan volatiilisuus voi aiheuttaa satojen tuhansien eurojen laskuja, mikäli laitteisiin tulee tunninkin häiriö. Tämän kommentoitiin olevan teollisuuden kilpailukyvyllä myrkkyä.

Tuulivoiman suhteen kommentoitiin, ettei ole tiedossa, miten hyvin laitteet kestävät säätöjen jatkuvia aktivointeja. Kommentoitiin myös, että Pohjois-Ruotsissa tuulivoimatoimijoita on syvissä ongelmissa tasesähkökustannusten kanssa. Toivottiin

myös läpinäkyvyyttä tasepoikkeaman hinnan muodostumiseen ja jatkuvasti saatavilla olevaa tietoa tasepoikkeaman hinnasta. Tähän Fingrid vastasi, että hinnan julkaisua on pilotoitu, mutta muut Pohjoismaat ovat vastustaneet julkaisua.

Vesivoiman osalta kommentoitiin, että varttisäätö näkyy vähemmän vedenpinnan tasossa kuin tunnin kestävä. Vesivoima on nopeasti säätyvä resurssi. Yleisesti mietityttää, miten laitteet kestävät eri suuntiin säätelyä.

Toimikunnassa koettiin valitettavaksi, että Pohjoismaat ovat korjanneet uuden mFRR-energiamarkkinan virheitä omilla tavoillaan. Fingridiltä pyydettiin läpinäkyvyyttä ja nettokassavirtojen julkaisua aFRR-komponentista tasesähkön hinnassa. Nähtiin, ettei aFRR-hinta saisi määrätä tasepoikkeaman hintaa varsinkaan, jos sen energiamäärä on ollut pieni ja hinta suuri.

Fingrid kiitti kommenteista ja muistutti toimikuntalaisia ja toimialaa tuomaan kehitysehdotuksia esiin myös Energiaviraston suuntaan. Samoin Fingridille on jatkossakin suotavaa tuoda aktiivisesti kommentteja markkinan kehittämiseksi. Sähkemarkkinoiden muutokset eivät ole nopeita ja niiden toimintaa parannetaan pitkäjänteisesti.

3 Tulevan talven tehotilanne ja sähkön riittävyys pitkällä aikavälillä

Vilma Virasjoki esitteli toimikunnalle sähkön riittävyttä eri aikaväleillä Suomen ja Euroopan tasolla, jonka jälkeen toimikuntalaisilta kuultiin kommentteja sähkön riittävyyden arvioista, vaikutuksista ja keinoista.

Fingrid on julkaissut 23.9. tiedotteen tulevan talven tehotilanteesta. Tiedotteen pääviesti on, että tehon riittävyys näyttää hyvältä ja edellisvuotta paremmalta. Pääsyynä tilanteen paranemiselle on uusi Aurora Line -siirtoyhteys, joka mahdollistaa korkeammat siirrot SE1-FI-rajalla. Fingridin antamat arviot perustuvat eri säävuosille tehtyihin mallinnuksiin sekä erilaisten vikaantumisten sattuessa. Tehotilanteeseen vaikuttavia muutoksia viime vuoteen verrattuna on lisäksi voimalaitoskapasiteetin pienentyminen tuotantopuolella ja tuulivoimakapasiteetin kasvu. Kysyntäjouston määrä on oletettu saman suuruiseksi kuin edellisenä vuonna.

Vaikka Aurora Line tarjoaa tulevalle vuodelle helpotusta, sähkön riittävyysshaasteita on nähtävissä 2030-luvun taitteeseen tehdyissä mallinnuksissa. Kerrattiin sähköpulan (kesto 12+ tuntia) ja lyhytaikaisen tehovajeen erot (kesto 3-10 tuntia). Sähköpulassa kulutusta voidaan kytkeä irti ilman sopimusta. Sähköpulan esiintymisestä tehdään ENTSO-E tasolla ERAA-selvityksiä ja kansallisella tasolla NRAA-selvityksiä (European/national resource adequacy assessment). Lyhytkestoinen tehovaje tai joustotarve voi liittyä ennustevirheisiin, vikaantumisiin tai vastaaviin tapahtumiin. Sen oleellinen ero sähköpulaan on, että joustokykyä löytyisi, mutta sitä ei ole saatavissa markkinoille lyhyessä aikaikkunassa. Uusi joustotarpeiden arviointimenetelmä (FNA) voi auttaa näiden selvittämisessä.

Kuluvan vuosikymmenen loppuun mennessä sähkön riittävyys heikkenee niin Suomessa kuin Euroopan tasolla ERAA-arvioinnin mukaan. Tehovajeen odotusarvo on siis

kasvussa. Säästökykyisen tuotantokapasiteetin poistuminen, kulutuksen kasvu ja siihen liittyvät epävarmuudet muun muassa joustoista ja uusiutuvan tuotannon synnyttämät uudenlaiset joustotarpeet kasvattavat sähköpulan riskiä. Riskejä nähdään erityisesti haastavissa säävuosissa, jolloin muutaman tunnin tehovajeen odotusarvo voi tarkoittaa käytännössä useita kymmeniä tunteja sähköpulaa kylmimpinä talvina.

Sähkömarkkinat varmistavat sähkön ja jouston riittävyyden Suomessa. Riskinä on kuitenkin säästökykyisen tuotannon kapasiteetin muuttuminen ja epävarmuus siitä, milloin muutos tapahtuu, sekä epävarmuus investoinneista. Ennakointi on haastavaa ja keinoja varautua sähkön riittävyyshaasteisiin tulee kehittää.

Virasjoki kertoi toimikunnalle seuraavaksi keinoista, joilla sähkön riittävyyshaasteisiin voidaan vastata. Ensinnäkin regulaatio (ERAA, FNA) määrittää pitkälle mitä voimme tehdä ja miten sähkön riittävyyttä kuuluu selvittää, kun toimimme eurooppalaisilla sähkön sisämarkkinoilla. Mikäli tavoittelemme tukimekanismeja sähkön riittävyyden varmistamiseen, vaatii tukimekanismin hyväksytys Euroopan Komission tukikäsittelyn, joka voi kestää vuosia. Eurooppalaisella tasolla on hiljattain uudistettu näkemystä kapasiteettimekanismeista, jotka nähdään nykyisin hyväksyttävämpänä ja pysyvämpänä osana sähkömarkkinamallia. ACER puolestaan hyväksyi heinäkuussa jouston tarpeen arvioinnin menetelmän ja tarvearviointi on pian tulossa jäsenmaiden tehtäväksi ensimmäisen kerran. Kansallisten ratkaisujen merkitys korostuu eri maissa ja monet maat käyttävätkin jo kapasiteettimekanismeja ja jouston tukimekanismeja. Muun muassa tehoreservi on kapasiteettimekanismi ja markkinanlaajuisia kapasiteettimekanismeja on käytössä esimerkiksi Irlannissa, Belgiassa ja Puolassa. Suomessa TEM edistää fossiilittoman jouston tukimekanismin käyttöönottoa.

Lopuksi Virasjoen esityksessä vedettiin yhteen, että kaiken takana on toimivat sähkömarkkinat, jotka onnistuvat takaamaan riittävyyden ja täyttämään joustotarpeen, mikäli investointisignaalit ovat riittäviä. Erilaiset markkinakehityshankkeet edistävät nyt erityisesti joustojen tuleamista sähkömarkkinoille. Muita keinoja vastata erityisesti sähkön riittävyyshaasteeseen on Suomessa hyväksyttynä mekanismina tehoreservi, johon ei ole useana vuonna hankittu kapasiteettia, koska riittävyyshaasteita ei ole ollut. Lainsäädännön puolesta se ei kuitenkaan ole optimaalisin ratkaisu, koska hankintamallilla mukaan ei saada sopivimpia resursseja, sillä sopimukset tehdään vain yhdeksi vuodeksi. Lisäksi tehoreservin käyttöönotto tarkoittaa, että markkinoilla mennään heti maksimihintoihin. Huoltovarmuuskeskus ylläpitää kriisireserviä, mutta se ei tuo apua sähkön riittävyyshaasteisiin normaaleissa markkinatilanteissa. Mainittiin myös, mikäli TEM:n työryhmän loppuraportti fossiilittoman jouston tukimekanismeista etenee EU Komission tukimekanismihyväksyntään, mekanismin investoinnit tulevat markkinoiden käyttöön todennäköisesti vasta ensi vuosikymmenellä. Markkinanlaajuisien tukimekanismien haasteena on niiden korkea hinta sekä se, miten ne saadaan toimimaan tehokkaasti markkinoita vääristämättä. Myös muissa maissa käyttöön otettavat tukimekanismit vaikuttavat Suomeen epäsuorasti rajasiirtoyhteyksien kautta.

Sähkömarkkinatoimikunnassa käytiin antoisaa keskustelua sähkön riittävyyshaasteista. Erityisesti kapasiteettimekanismit herättivät keskustelua. Keskustelussa nostettiin esiin, että jää nähtäväksi tuleeko sähkön riittävyyttä tukevat investoinnit markkinaehtoisesti vai tarvitaanko tukia. Toisaalta huomioitiin, että mikäli sähkön riittävyyteen liittyviä haasteita ei ratkaista ajoissa ja ajatuksella, niin poliittisesti tehdään todennäköisesti hätäkoityjä väliintuloja. Toimikunnassa oltiin pääosin samaa

mieltä sähkön riittävyyden tilannekuvasta kuin Fingridissä. Kuitenkin nostettiin esiin, että Fingridin ennusteet vuoden maksimiteholle eivät välttämättä ole riittävän suuria tulevan talven osalta.

Kapasiteettimekanismi nähtiin melko ristiriitaisena, sillä tällä hetkellä energy-only markkina antaa melko edullisia hintoja. Toisaalta sähköpolarisointia halutaan välttää, mutta ei siten, että mekanismi vääristäisi markkinaa. Poliitikkojen paineesta ei pitäisi rajata hintapiikkejä niin, että hinta ei muodostuisi markkinaehtoisesti.

Ennakointi pidemmälle aikajaksolle on muuttunut huomattavasti haastavammaksi, mutta se voi luoda myös mahdollisuuksia. Nopealla reaaliaikaisella joustolla on tärkeä rooli tulevaisuudessa ja nähtiin, että valjastamaton potentiaali tämän suhteen on olemassa. Sähkön riittävyyden kehitys nähtiin riippuvan monesta tekijästä, joita ovat muun muassa datakeskukset, vedyntuotanto ja uusi tuulivoimatuotanto. Poliittiselta ympäristöltä toivottiin parempaa ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä, ei äkillisiä muutoksia muun muassa verokohteluun. Toivottiin, että toimitaan markkinaehtoisesti mahdollisimman pitkälle, mutta ollaan avoimia myös fossiilittoman jouston tukimekanismien ehdotuksille.

Kulutusjouston nähtiin hoitavan kohtuullisen lyhyet tehopulatilanteet. Akut ja pumppuvoimalat suunnitellaan päivätason joustoon, mutta niistä ei ole apua viikon kestävässä sähkön riittävyyshaasteessa. Viikon kestäviin sähkön riittävyyshaasteisiin puolestaan tarvitaan jotain muuta kuin kysyntäjoustoa. Vaikka tukimekanismien olisivat kalliita, valtion pimenemisen ollessa toisessa vaakakupissa, ne eivät välttämättä olekaan niin kalliita. Jonkinlaista tukijärjestelmää kaivattiin tällaisen tilanteen varalle, koska energy-only markkina ei välttämättä kykene ratkaisemaan ongelmaa. Haastettiin, onko tiedossa, miten kysyntäjoustoa on saatavilla sähkömarkkinoilla tiukoissa tilanteissa, koska näitä on nähty vasta vähän. Kysyntäjouston määrää ei välttämättä voi arvioida kaikkiin tilanteisiin, mutta nähtiin, ettei joustojen kanssa välttämättä tule ongelmia.

Toiset eivät nähneet kollektiivista tukimekanismia hyvänä asiana. Kommentoitiin, että sähköpulan todennäköisemmin saa aikaan tukimekanismi, joka vääristää investointisignaaleja ja jättää investorit miettimään rakennetaanko voimalaitokset julkisella rahalla. Oltiin pettyneitä siihen, että Fingrid ei ole markkinaehtoisten toimijoiden rintamassa vastustamassa tukimekanismeja. Irlannin mallin mukaista kapasiteettimekanismia tulee useampien mielestä välttää, sillä se teki sähköstä hyvin kallista. Tehoreservin malli nähtiin hyväksi, koska se ei ole häirinnyt markkinoita.

Keskusteltiin mahdollisuudesta kierrättää sähkökatkoja. Kansantaloudellisesti voisi olla kannattavaa kierrättää sähkökatkoja, mikäli kustannukset ovat yli 8000 €/MWh. Kapasiteettimekanismien hinnaksi on arvioitu kymmeniä tuhansia euroja megawattitunnilta. Nähtiin, että kulutuspuoli voi aina joustaa, mikäli sähköä ei ole riittävästi. Pörssisähkön korkean hinnan nähtiin olevan rajallinen ohjauskeino. Loppukuluttajaa voisi motivoida paremmin pienellä porkkanalla kuin lisäämällä uusia maksuja, kuten tehokomponentteja, jotka loppuasiakas kokee rangaistuksena. Kulutuksen puolelta nähtiin jopa, ettei sähköpulaan jouduta, koska korkea hinta leikkaa kulutuksen ennen pulaa. Vastauksena muistutettiin, että kiertävät sähkökatkot voivat olla poliittinen riski, emme voi käyttää kiertäviä sähkökatkoja suunnittelukriteerinä.

Eri tuotantomuotojen roolit tuotiin myös keskusteluun. Vesivoimalla olisi kyvykkyyttä säätää nykyistä enemmän eli lisää kapasiteettia olisi saatavilla, mikäli lupaehdot sallisivat

suuremman vedenpinnan vaihtelun vesistöissä. Suomen CHP-laitosten määrän väheneminen nähtiin uhkana, mutta uusiutuvan energian lisärakentaminen ja täsmäinvestointituki esimerkiksi fossiilittomalle joustolle nähtiin oikeana tapana toimia. Muistutettiin myös, että pelkästään naapurimaihin ei voida tukeutua sähkön riittävyyden haasteiden kanssa, sillä niissäkin ajetaan fossiilista tuotantoa alas. Viikko, jolloin sähkön riittävyydestä on pulaa ei tule joka vuosi, mutta kun se tulee, resurssit, jotka voivat auttaa tilanteesta selviytymiseen ovat äärettömän arvokkaita. Mikään yritys ei pysty markkinaehtoisesti ylläpitämään resurssia, jonka arvo on suurimpana osana vuosista nolla ja joinakin vuosina ääretön.

Fingrid kiitti kommentteista ja keskustelusta ja lupasi jatkavansa sähkömarkkinan kehittämistä näiden asioiden suhteen.

4 Asiakas esittäytyy: Exilion Management Oy

Tommi Riski esitteli toimikunnalle Exilionin liiketoimintaa ja omaa taustaansa energia-alalla. Hän kertoi päätyneensä alalle töihin sen jälkeen, kun Suomen sähkömarkkinalla nähtiin ensimmäiset hintapiikit – vuonna 2002.

Vuonna 2005 perustettu Exilion on kotimaisten eläkeyhtiöiden omistama yhtiö, joka keskittyy kiinteistöihin ja uusiutuvaan energiaan. Exilion Tuuli sijoittaa uusiutuvaan energiaan ja etsii uusia investointimahdollisuuksia alalta. Muutamia vuosia sitten yhtiöstä tuli Suomen suurin tuulivoimatuottaja, kun se hankki St1:n omistuksen Tuulivatista.

Exilionin portfolioissa on tuulivoimaloita lähes kaikilta laitevalmistajilta ja ensimmäiset sen operoimista puistoista on varmistuneet jo vuonna 2011 ja olivat ensimmäisiä syöttötariffijärjestelmään kuuluneita voimaloita sekä toisaalta ensimmäisiä sen piiristä poistuneita. Pian yhtiö pääsee harjoittelemaan myös tuulivoimaloiden purkamista. Yhtiöllä on lisäksi 6 MW sähkövarasto, jota valmistuessaan tituleerattiin Pohjoismaiden suurimmaksi. Exilionilla on rakenteilla yksi aurinkovoimala ja useita aurinko- sekä sähkövarastohankkeita kehitteillä. Riski kertoi sähkövarastojen olevan tällä hetkellä kannattavaa teknologiaa, eikä pelkästään reservimarkkinoilla, vaan ihan energiamarkkinoilla. Tavoitteena on asentaa akkuja tuulivoimapuistojen yhteyteen, mutta vanhan ja uuden teknologian yhteensovittaminen ei ole osoittautunut ongelmattomaksi.

Liikevaihdon kehitys näyttää isossa kuvassa laskevalta, mutta vuoden 2022 lähtötaso oli poikkeuksellisen korkea, ja tulovirta vaihtelee muutenkin merkittävästi vuosittain. Exilionilla on vielä syöttötariffivoimaloita, mutta niitä ovat alkaneet korvaamaan PPA-sopimukset. Lisäksi johdannaistuotteet toimivat keinona kassavirtariskien hallintaan.

Riski kertoi myös tuulivoiman osallistumisesta reservimarkkinoille, mikä alkoi vuonna 2023. Alkuvaiheessa markkinoilla oli vielä vähän osallistujia, mutta pian tarjonnan kasvu jo alkoi kannibalisoida tuulivoiman omia tuottoja. Exilionin akku puolestaan on tuottanut hyvin vuosina 2023 ja 2024, sen jälkeen, kun vuonna 2022 vuosimarkkinoihin sidottu tuotto jäi heikoksi latausenergian korkean hinnan vuoksi.

5 Muut ajankohtaiset asiat

Marja Eronen kertoi 1.10. tapahtuvasta vuorokausimarkkinoiden siirtymisestä 15 minuuttiin. Kapasiteettien laskennan kerrottiin kuitenkin pysyvän tunnin sykleissä, siihen

ei ole nähtävissä muutosta lähivuosina. Kapasiteetit tullaan allokoimaan varteille saman suuruisina. Jatkossa pörssiin on mahdollista tehdä tarjouksia 1h tai 15min jaksoissa Suomessa. Vuorokausimarkkinan tulokset saadaan jatkossa klo 12:55 (CET), koska laskenta tulee viemään hieman enemmän aikaa.

Eronen mainitsi myös päivänsäisen markkinan rajakaupankäynnin 30 minuutin sulkemisajasta. Tähän asti velvollisuus antaa kapasiteetit 30 minuuttia ennen sulkeutumisajankohtaa on ollut lainsäädännössä ainoastaan Suomen ja Viron välisellä rajalla kaikista Euroopan rajoista. Kaikilla rajoilla tulee ottaa tämä käyttöön ja derogaatiota hakeneet maat tulevat tekemään sen vuoteen 2029 mennessä.

Energaviraston selvitys hintasuojausmahdollisuuksista ei ole vielä tullut päätökseen. Energiavirasto järjesti huhti-toukokuussa kuulemisen asiasta, mutta vielä ei ole saatu päätöksiä. Odotamme tuloksia Suomen suojausmahdollisuuksista tämän vuoden loppuun mennessä.

Muistutuksena Aurora Linen käyttöönotto, joka tapahtuu vuodenvaihteessa. Kokonaiskapasiteetti kasvaa 1700 MW:iin vienti- ja tuontisuuntaan. Samalla varmuusmarginaalia Suomen ja Ruotsin välillä kasvatetaan sadasta megawatista kahteensataan megawattiin vihreän siirtymän takia.

Eronen nosti vielä Fingridin kannalta tärkeimpiä pointteja kansallisesta ilmasto- ja energiastrategiasta. Niitä olivat selvitys keinoista, joita voi käyttää uusien investointien sijoittumiseen sähköverkossa, Fingridin investointikyvyn nosto, lisäresurssien saaminen luvitustoimintaan, alueidenkäyttölain tulevat uudistukset aurinko- ja tuulivoimaan liittyen ja sähkön riittävyyteen liittyvät asiat. Toimikunnasta nostettiin myös esiin, että Suomen ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä ei tingitä, mutta sitä ei myöskään riittävästi tueta. Tämä on eri paria Ruotsin hiilinelutukien kanssa.

Lopuksi muistutettiin lähestyvistä sähkömarkkinaseminaarista, jonka kutsut olisivat pitäneet saapua kutsuvieraille, joita muun muassa sähkömarkkinatoimikuntalaiset ovat.

6 Kokouksen päätös

Kokouksen asiaosuus päätettiin klo 12:00. Kokouksen jälkeen Sähkömarkkinatoimikunta vieraili Tampereen Energian Lielahden laitosalueella.